

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Dokument na schôdzu

7. 6. 2006

B6-0335/2006

NÁVRH UZNESENIA

ktorý na základe otázok na ústne zodpovedanie B6-0209/2006 až B6-0220/2006 a B6-0222/2006 až B6-0223/2006

v súlade s článkom 108 odsekom 5 rokovacieho poriadku

predkladajú

- Karl-Heinz Florenz, John Bowis, Anders Wijkman a Françoise Grossetête, v mene skupiny PPE-DE
- Anne Ferreira a Guido Sacconi, v mene skupiny PSE
- Chris Davies, v mene skupiny ALDE
- Satu Hassi, Elisabeth Schroedter, Carl Schlyter a Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, v mene skupiny Verts/ALE
- Jonas Sjöstedt, v mene skupiny GUE/NGL
- Liam Aylward, Alessandro Foglietta a Adriana Poli Bortone, v mene skupiny UEN
- Johannes Blokland

o revidovanej stratégii trvalo udržateľného rozvoja

Uznesenie Európskeho parlamentu o revidovanej stratégii trvalo udržateľného rozvoja

Európsky parlament,

- so zreteľom na stratégiu trvalo udržateľného rozvoja, ktorú prijala Európska rada v Göteborgu v roku 2001, a Johannesburgský akčný program prijatý na Svetovom summite o trvalo udržateľnom rozvoji v roku 2002,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie o revízii stratégie trvalo udržateľného rozvoja: platforma činnosti (KOM (2005) 658 konečné znenie),
 - so zreteľom na závery Európskej rady zo 16. a 17. júna 2005 a svoje vlastné predchádzajúce uznesenia,
 - so zreteľom na otázky na ústne zodpovedanie pre Komisiu a Radu,
 - so zreteľom na článok 33 a článok 108 ods. 5 rokovacieho poriadku,
- A. vzhľadom na pretrvávajúce neudržateľných tendencií v mnohých oblastiach, ako je napríklad využívanie pôdy a pôdných zdrojov, doprava, klimatické zmeny, rybné hospodárstvo, využívanie fosílnych palív a znižovanie biologickej rôznorodosti,
- B. poukazujúc na význam troch ústredných a súvisiacich cieľov, ktorými sú ochrana životného prostredia, sociálna rovnosť a súdržnosť a hospodárska prosperita, a vzhľadom na to, že je potrebné zabezpečiť primeranú integráciu a uplatňovanie týchto troch prvkov trvalo udržateľného rozvoja na úrovni Európskej únie, ako aj na celosvetovej úrovni,
- C. vzhľadom na základné zásady tejto politiky, ktoré musia posilniť trvalo udržateľný rozvoj, predovšetkým tie zásady, ktoré sa týkajú kvality života a solidarity v rámci jednotlivých generácií, ako aj medzi nimi,
- D. vzhľadom na to, že je potrebné, aby v rámci kultúry došlo k zmene smerom k spoločnosti založenej na zásadách trvalo udržateľného rozvoja, čo si vyžaduje dlhodobé politiky, ktoré by sa zameriavali na zrušenie závislosti hospodárskeho rastu od využívania prírodných zdrojov,
- E. vzhľadom na to, že veľká časť európskej populácie aj naďalej čelí vážnym ekonomickým a sociálnym problémom, akými sú napríklad chudoba, nezamestnanosť a vylúčenie zo spoločnosti, a na to, že väčšina sociálne vylúčených ľudí často bojuje s najhoršími sociálnymi a environmentálnymi podmienkami vrátane zlého ubytovania a zdravia, aj vzhľadom dramatické demografické zmeny v Európskej únii a negatívny vývoj v najmenej rozvinutých krajinách,

I. CELKOVÉ VYHODNOTENIE

Nedostatok ambícií

1. vyjadruje sklamanie z nedostatočného pokroku v oblasti rozvoja a následných opatrení v súvislosti so stratégiou trvalo udržateľného rozvoja, ktorá bola prijatá v roku 2001 v Göteborgu;
2. domnieva sa, že akčná platforma Komisie, pokiaľ ide o revíziu stratégie trvalo udržateľného rozvoja, je príliš opatrná a nedostatočná a vo svojej súčasnej podobe nedokáže mobilizovať verejnú mienku ani tvorcov politiky k dôležitým úlohám, ktoré treba plniť;
3. víta však hodnotnú prácu rakúskeho predsedníctva v súvislosti so snahou o obnovenie stratégie trvalo udržateľného rozvoja, o posilnenie návrhov Komisie, o zjednotenie existujúcich cieľov a ukazovateľov v rámci jednotného a koherentnejšieho rámca a tiež o presadenie niektorých nových koncepcií;

Spojenie s lisabonskou stratégiou

4. domnieva sa, že prijatie stratégií týkajúcich sa viacerých oblastí, ako napríklad stratégií prijatých v Cardiffe, Lisabone a Göteborgu, nemá veľký význam, ak nedôjde k ich správne vzájomnému prepojeniu a pokiaľ sa nevnímajú ako rôzne aspekty jedného ústredného procesu;
5. v tejto súvislosti vyjadruje poľutovanie nad tým, že lisabonská stratégia sa nesprávne vníma ako stratégia zameraná predovšetkým na hospodársku konkurencieschopnosť a vytváranie pracovných miest, pričom ciele v oblasti životného prostredia sa riešia len okrajovo, a stratégia trvalo udržateľného rozvoja sa tiež nesprávne vníma ako stratégia, ktorá sa venuje viac environmentálnym cieľom ako znižovaniu chudoby a ekonomickej udržateľnosti;
6. v tejto súvislosti berie na vedomie mnohé doplnkové prvky novej stratégie trvalo udržateľného rozvoja a lisabonskej stratégie, ktorými sú napríklad ich spoločné ciele v oblasti zvýšenej konkurencieschopnosti, vytváranie väčšieho počtu kvalitnejších pracovných miest, väčšie sociálne začlenenie, ochrana životného prostredia a prevencia rizík;
7. navrhuje preto vyvinúť úsilie s cieľom spojiť tieto dve stratégie, alebo zabezpečiť koordináciu činností s nimi súvisiacich, predovšetkým prostredníctvom jednotných alebo zlučiteľných postupov monitorovania a posudzovania;
8. okrem toho navrhuje ako konkrétny krok smerom k integrácii lisabonskej stratégie a stratégie trvalo udržateľného rozvoja, aby sa nevyhnutná transformácia systémov energetiky a dopravy, ktorá sa musí opierať o oddelenie dopravných požiadaviek od hospodárskeho rastu a o prechod na ekologickejšie spôsoby dopravy, ktoré sú kľúčovým cieľom stratégie trvalo udržateľného rozvoja, využila na urýchlenie rastu, zvýšenie zamestnanosti a vývozu v rámci lisabonskej stratégie;
9. berie okrem toho na vedomie rozhodnutie jarného zasadnutia Rady v roku 2006 o tom, aby sa každoročne počas jarného zasadnutia Rady vykonala revízia energetickej politiky a aby činnosti s tým súvisiace zapadali do širšieho rámca stratégie trvalo udržateľného rozvoja, ako aj rámca lisabonskej stratégie;

II. POSILŇOVANIE STRATÉGIE

Podpora cieľov: stanovenie jasných strednodobých a dlhodobých cieľov a úloh

10. konštatuje, že pojem „trvalo udržateľný rozvoj“ je skutočne prierezový a má tú výhodu, že v sebe obsahuje hospodárske, sociálne a environmentálne ciele, no jeho nevýhodou je, že pravdepodobne bude dochádzať k jeho mnohým interpretáciám; domnieva sa preto, že je nevyhnutné čo najviac ho spresniť;
11. súhlasí v tejto súvislosti so siedmymi kľúčovými oblasťami, ktoré by sa na základe návrhu mali stať súčasťou revidovanej stratégie trvalo udržateľného rozvoja (klimatické zmeny a čistejšia energia, verejné zdravie, sociálne vylúčenie, demografia a migrácia, riadenie prírodných zdrojov, trvalo udržateľná doprava, celosvetová chudoba a rozvojové ciele);
12. vyjadruje však poľutovanie nad tým, že oznámenie Komisie neobsahuje okrem záväzkov, ktoré už prijali európske inštitúcie, žiadne nové ciele ani úlohy; ďalej vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisiou navrhované ciele sú veľmi všeobecné, a preto je ťažké ich kontrolovať a vyhodnotiť;
13. zdôrazňuje význam ochrany biodiverzity a navrhuje, aby sa táto téma buď priradila ako nová kľúčová oblasť do stratégie trvalo udržateľného rozvoja, alebo sa na ňu aspoň osobitne poukázalo v časti o riadení prírodných zdrojov;
14. domnieva sa preto, že obmedzený počet strednodobých a dlhodobých cieľov by sa mal buď potvrdiť, alebo stanoviť, mal by sa opierať o zásadu prevencie, mal by byť ambiciózny a mal by sa primerane a systematicky uplatňovať a kontrolovať. Je presvedčený, že tieto ciele by sa mali zamerať predovšetkým na negatívne tendencie v oblasti využívania pôdy a pôdnych zdrojov, dopravu, klimatické zmeny, rybné hospodárstvo, využívanie fosílnych palív a znižovanie biologickej rôznorodosti a mali by podporiť prechod na iné spôsoby dopravy, oddelenie hospodárskeho rastu od dopravy a zníženie emisií skleníkových plynov v súvislosti s otepľovaním o maximálne 2°C v porovnaní s úrovňami pred industrializáciou;
15. podporuje navrhovaný nový dôraz na snahu o meranie účinnosti zdrojov prostredníctvom zavedenia systému zúčtovania v oblasti environmentálnych zdrojov; navrhuje vyvinúť osobitné úsilie s cieľom dôsledne monitorovať vplyv EÚ na ekológiu vo svete, analyzovať environmentálny vplyv spotreby, ako aj výroby a ako cieľ stanoviť, aby sa vplyv EÚ systematicky znižoval;
16. víta návrh Komisie na vyhlásenie Európskeho roku boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu; nabáda Komisiu, aby navrhla špecifickejšie iniciatívy a účinnejšie vykonávacie opatrenia, aby bolo možné dosiahnuť skutočný pokrok; poukazuje v tomto smere, ako na príklad, na iniciatívu Komisie, ktorá sa zameriava na analýzu vplyvu starnúcej spoločnosti a ktorá sa usiluje vypracovať konkrétne riešenia na základe účasti rôznych úrovní politického rozhodovania v Európskej únii, ako aj občianskej spoločnosti;

Zlepšenie kvality rastu ako podmienka stratégie trvalo udržateľného rozvoja

17. domnieva sa, že dôraz kladený na HDP pri meraní pokroku spoločnosti by mal byť vyvážený rovnakým záujmom o kvalitatívnu stránku rastu, keďže tá je podmienkou trvalo udržateľného rozvoja; myslí si preto, že treba dosiahnuť dohodu o obmedzenom počte kľúčových ukazovateľov trvalo udržateľného rozvoja, ktoré sa budú prezentovať a podrobne prediskutovávať pri výročnom posúdení stratégie trvalo udržateľného rozvoja; domnieva sa, že tieto ukazovatele by mali patriť medzi základné aspekty kvality života a mali by umožniť kvantitatívne a rýchle posúdenie zdravia (kvalita a rozloženie zdravotnej starostlivosti, priemerná dĺžka života, detská úmrtnosť atď.), informovanosti (vzdelávanie a kultúra, dostupnosť informačných a komunikačných technológií atď.), sociálneho zapojenia sa (účasť na spoločenskom rozhodovaní a spoločenskom kapitáli atď.) a kvality životného prostredia (znečisťovanie vzduchu a vody atď.);
18. požaduje ďalší rozvoj európskeho sociálneho modelu a na základe tohto modelu požaduje odporúčania, aby členské štáty podnikli opatrenia proti „neudržateľným“ trendom chudoby, sociálnemu vylúčeniu a dôsledkom starnutia spoločnosti; domnieva sa, že na tento cieľ by bolo potrebné vytvoriť ukazovatele sociálnej situácie, ktoré by sa potom zahrnuli do posudzovania vplyvu trvalo udržateľného rozvoja; zdôrazňuje, že Európa potrebuje makroekonomický rámec na podporu trvalo udržateľného rozvoja, ktorý by posilňoval interné požiadavky na životné prostredie, zamestnanosť a sociálnu súdržnosť;
19. domnieva sa, že v trvalo udržateľnom rozvoji netreba vidieť donucovanie, ale skôr príležitosť pre hospodárstvo, podnet na technologickú inováciu a investovanie; žiada preto Komisiu, aby zlúčila roztrieštené stratégie rastu Únie do jednej ucelenej stratégie tak, že zjednotí informačné a komunikačné technológie, ako aj technológie účinne využívajúce zdroje v záujme trvalo udržateľného rozvoja a „rozumného rastu“ doma i v zahraničí;
20. je presvedčený, že podpora spoločnosti založenej na poznatkoch, informovanosti a spoluúčasti, ako i na sociálnom zapojení a medziľudských vzťahoch by mala presiahnuť rámec lisabonskej stratégie; domnieva sa, že to bude znamenať spoločnosť vyššej kvality a spoločnosť, ktorá prostredníctvom rozšírenej podpory informačných a komunikačných technológií bude môcť znížiť požiadavky na energiu a ďalšie prírodné zdroje;

Posilnenie riadenia trvalo udržateľného rozvoja na úrovni národnej, medzinárodnej a na úrovni EÚ

21. je presvedčený, že je potrebné systematicky monitorovať, či sa stratégia trvalo udržateľného rozvoja správne realizuje;
22. je odhodlaný uskutočňovať v Európskom parlamente pravidelné diskusie o úlohách a cieľoch stratégie trvalo udržateľného rozvoja, založené na príspevkoch všetkých príslušných výborov, aby Parlament mohol včas zaujať stanovisko k priebehu a prioritám stratégie trvalo udržateľného rozvoja a aby ich tak mohla Európska rada vziať v plnej miere do úvahy v hodnotení stratégie trvalo udržateľného rozvoja; ďalej sa domnieva, že EP by mal usporadúvať pravidelné dialógy s národnými parlamentmi členských štátov EÚ na všeobecnom alebo dvojstrannom základe, aby zistil najosvedčenejšie postupy trvalo udržateľného rozvoja a aby sa umožnila výmena skúseností z realizácie stratégie trvalo udržateľného rozvoja v celoeurópskom meradle i v jednotlivých krajinách;

23. zdôrazňuje dôležitosť národných stratégií trvalo udržateľného rozvoja v rámci každého členského štátu EÚ a potrebu vzájomnej výmeny osvedčených postupov medzi nimi; ďalej podčiarkuje potrebu konať v oblasti stratégie trvalo udržateľného rozvoja na regionálnej a miestnej úrovni, ako i na úrovni jednotlivých občanov formou posilnenia vzdelávania, spôsobov účasti a verejnej informovanosti o zásadách trvalo udržateľného rozvoja;
24. domnieva sa, že posudzovanie trvalo udržateľného rozvoja by malo byť hlavnou črtou všetkých hodnotení nových opatrení v oblasti politiky EÚ a monitorovania realizácie politiky ex post;
25. je presvedčený, že činnosť na úrovni EÚ je potrebné dopĺňať činnosťou na medzinárodnej úrovni s cieľom podporovať rozvoj zásad trvalo udržateľného rozvoja vo svete, v neposlednom rade v rýchlo sa rozvíjajúcich krajinách, s cieľom podporovať hospodársky rast, znižovať chudobu a pritom šetriť obmedzené prírodné zdroje a ochraňovať globálne životné prostredie;
26. žiada preto systematickejšie ročné sledovanie pokroku v plnení cieľov Johannesburgského akčného plánu a rozvojových cieľov milénia;
27. uznáva, že rozvojové krajiny nemusia pri modernizácii svojho hospodárstva opakovať chyby priemyselných krajín, pokiaľ ide o znečisťovanie životného prostredia; žiada tiež zahrnutie zásad trvalo udržateľného rozvoja do činností rozvojovej spolupráce EÚ a zabezpečenie náležitého financovania, aby sa mohli riešiť problémy a potreby v oblasti globálneho životného prostredia;

Doplňujúce opatrenia

28. Zdôrazňuje potrebu doplňujúcich opatrení, ako sú napríklad udržateľné fiškálne opatrenia a verejné obstarávanie a odstránenie neudržateľných verejných dotácií v mnohých oblastiach politiky;
29. podčiarkuje dôležitosť programov rozvoja vidieka a poľnohospodárstva (tradičného i organického) pre trvalo udržateľný rozvoj, keďže iba hospodársky a ekologicky funkčné poľnohospodárske oblasti môžu zvrátiť trend vyludňovania vidieka a ochrániť tak základné infraštruktúry;
30. zdôrazňuje významnú úlohu vedy a inovácie v riešení mnohých úloh vymedzených v stratégii trvalo udržateľného rozvoja; vyjadruje poľutovanie, že podpora výskumu v oblasti energetiky vo verejnom sektore sa v poslednom čase v rámci EÚ a jej členských štátov drasticky znížila, a žiada najmä výrazné zvýšenie podpory obnoviteľných zdrojov a energetickej výkonnosti;
31. uznáva, že klimatická bezpečnosť a potreba prelomiť závislosť od fosílnych palív sa stávajú hlavnými prioritami politického rozhodovania v rámci EÚ a vyžadujú si nielen náročné domáce opatrenia na zníženie množstva skleníkových plynov, ale aj výraznú finančnú podporu technologickej spolupráce s rozvojovými krajinami na stimuláciu investovania do energetickej výkonných technológií a technológií s nízkymi emisiami oxidu uhličitého;

32. zdôrazňuje význam otázky verejného zdravia a nutnosť, aby bola zahrnutá do ďalších oblastí politiky a aby sa stala hlavnou súčasťou stratégie trvalo udržateľného rozvoja;
33. je presvedčený, že ciele stratégie trvalo udržateľného rozvoja sa musia odraziť vo využívaní rozpočtu EÚ v období 2007 – 2013 a že pomôžu stanoviť program dôkladnej revízie rozpočtu EÚ na r. 2008/2009; v tejto súvislosti víta skutočnosť, že návrh nariadenia Rady, ktorým sa zakladajú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde jednoznačne stanovuje, že ciele fondov sa realizujú v rámci trvalo udržateľného rozvoja, ale vyjadruje poľutovanie nad tým, že vyčlenenie pomoci spolufinancovanej z fondov sa nezhoduje so stratégiou trvalo udržateľného rozvoja, a domnieva sa, že by sa to malo preskúmať;
34. napokon trvá na tom, aby sa opatrenia na podporu trvalo udržateľného rozvoja posudzovali nielen z hľadiska krátkodobých výdavkov, ale aj z hľadiska ich dlhodobého prínosu, a že v plnej miere by sa mali brať do úvahy aj náklady spôsobené nečinnosťou;
35. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.